

**UNIVERSITETET I OSLO
DET HUMANISTISKE FAKULTET**

Eksamen i

NOR1300 - Nordisk, særlig norsk, litteratur 1800-2000

Høst/haust 2013

Tid: 6. desember kl. 09:00 -15:00 (6 timer).

Lesesal B Sophus Bugges hus

Lesesal C Sophus Bugges hus

Lesesal D Sophus Bugges hus

Ingen hjelpemidler tillatt / hjelpemiddel ikkje tillatne!

**Oppgavesettet er på X sider, forsiden medregnet.
Oppgåvesettet er på X sider medrekna framsida.**

(Side 2-3 er bokmålsversjonen, side 4-5 er nynorskversjonen)

Side 1 av 5

BOKMÅL

Del 1 er en analyseoppgave. Her skal du velge én av to oppgaver. Bruk minst fire timer på denne oppgaven.

Del 2 består av småoppgaver. Svar på 3 av 4 oppgaver.

Del 1

Velg én av oppgavene nedenfor:

Oppgave 1

Gi en analyse av Tarjei Vesaas: *Fuglane* (1957) med vekt på framstillingen av Mattis og romanens tematikk.

Oppgave 2

Gi en analyse av Rolf Jacobsens dikt "Byens metafysikk" (1933). Drøft deretter om framstillingen av byen er mer positiv i dette diktet enn i minst et annet pensumdikt med bymotiv, for eks. Rolf Jacobsens dikt "Bussene lengter hjem" (1956).

Vedlagt tekst: "Byens metafysikk"

Del 2

Svar på tre av de fire oppgavene nedenfor:

1. Hvorfor tror du Maurits Hansens novelle "Novellen" har fått denne tittelen? Gi en kortfattet forklaring.
2. Gjør kort greie for fortellerteknikken i tekstutdraget nedenfor. Oppgi gjerne hvilken pensumtekst utdraget er hentet fra.

Alberte svinger om et hjørne til og befinner seg under métroens høie jernskjelet, mellom leiekaserner, som kaster klam skygge. Et tog larmer av gårde over hodet på

henne, Litt efter sitter hun selv i ett, ferdes høit i luften, mellem himmel og jord på Passyvelven, over Seinen.

Det rasler til bortover benkene av aviser som legges ned, folk ser ut. Dypt der nede ligger Paris, lys av lys av plutselig sol under en veldig himmel med vandrende skymasser. Mennesker, biler, fiacrer vomser omkring som leketøy. I nordost over Menimontant en kullsort bygge, rett under Seinen som flytende metall. En slepebåt med prammer efter sig arbeider sig op mot strømmen, piper gjennemtregende og puster utover trykk, sort røk, som gjør det hvasse enda hvassere.

En dønning av utfoldelse går gjennom Alberte, skyller bort tretthet og gammel kulde. Hun kjenner ansiktet bli annerledes og slik at menn uroes av det, Gud vet hvad det består i. Nogen særdeles utmerkelse er det ikke, det kan bli nesten hvemsomhelst med skjørter til del. Mne en slags garanti for at man er nogenlunde er som andre, ikke mærværdig av stygheit, ikke støtende er det iallfall.

3. Les utdraget fra en pensumtekst nedenfor. Hvem skrev dette, omtrent når? Oppgi gjerne hvilken pensumtekst utdraget er hentet fra og skriv noen ord om den litteraturhistoriske konteksten.

Det, at en Litteratur i vore Dage lever, viser sig i, at den sætter Problemer under Debat. Saaledes sætter f. Ex. George Sand Ægteskabet under Debat, Voltaire, Byron og Feuerbach Religionen, Proud'hon Eiendommen, den yngre Alexander Dumas Forholdet mellem de to Kjøen og Emile Augier Samfundsforholdene. At en Litteratur Intet sætter under Debat er det samme som, at den er ifærd med at tabe al Betydning. Det Folk, som frembringer den, kan da længe nok troe, at al Verdens Frelse vil komme fra det, det vil see sig skuffet i sin Forventning; det bliver ikke mere et saadant Folk, som styrer Udvikling og Fremskridt, end Fluen gjorde det, da den mente at drive Vognen frem, fordi den nu og da gav dens 4 Heste et ubetydeligt Stik.

4. Stig Dagermans novelle "Att döda ett barn" (1948) har blitt mye brukt i norsk skole. Hvorfor tror du mange lærere har likt å bruke denne novellen i litteraturundervisningen? Svar kortfattet. Fokuser på de litteraturfaglige kvalitetene.

NYNORSK

Del 1 er ei analyseoppgåve. Her skal du velje ei av to oppgåver. Bruk minst fire timar på denne oppgåva.

Del 1 er samansett av småoppgåver. Svar på 3 av 4 oppgåver.

Del 1

Vel ei av analyseoppgåvene nedanfor:

Oppgåve 1

Gi ein analyse av Tarjei Vesaas: *Fuglane* (1957) med vekt på framstillinga av Mattis og tematikken i romanen.

Oppgåve 2

Gi ein analyse av Rolf Jacobsens dikt "Byens metafysikk" (1933). Drøft deretter om framstillinga av byen er meir positiv i dette diktet enn i minst eitt anna pensumdikt med bymotiv, til dømes Rolf Jacobsens "Bussene lengter hjem" (1956).

Vedlagd tekst: "Byens metafysikk"

Del 2

Svar på 3 av dei 4 oppgåvene nedanfor:

1. Kvifor trur du Maurits Hansens novelle "Novellen" har fått sjangernemninga som tittel? Gi ei kortfatta forklåring.
2. Gjer kort greie for forteljarteknikken i tekstutdraget nedanfor. Oppgi gjerne kva for pensumtekst utdraget er henta frå.

Alberte svinger om et hjørne til og befinner seg under métroens høie jernskjelet, mellem leiekaserner, som kaster klam skygge. Et tog larmer av gårde over hodet på henne, Litt efter sitter hun selv i ett, ferdes høit i luften, mellem himmel og jord på Passybroen, over Seinen.

Det rasler til bortover benkene av aviser som legges ned, folk ser ut. Dypt der nede ligger Paris, lys av lys av plutselig sol under en veldig himmel med vandrende skymasser.

Mennesker, biler, fiacrer vimser omkring som leketøi. I nordost over Menimontant en kullsort bygge, rett under Seinen som flytende metall. En slepebåt med prammer efter sig arbeider sig op mot strømmen, piper gjennemtregende og puster utover trykk, sort røk, som gjør det hvasse lyset enda hvassere.

En dønning av utfoldelse går gjennom Alberte, skyller bort tretthet og gammel kulde. Hun kjenner ansiktet bli anderledes og slik at menn uroes av det, Gud vet, hvad det består i. Nogen særdeles utmerkelse er det ikke, det kan nesten bli hvemsomhelst med skjørter tildel. Men en slags garanti for at man er nogenlunde er som andre, ikke nærværdig av styghet, ikke støtende er det iallfall. (...) Toget ramler innover Grenellkvarteret, op langs brede avenyer med beplantet gangbane i midten.

3. Les utdraget frå ei pensumtekst nedanfor. Kven skreiv dette, omtrent når? Oppgi gjerne kva for pensumtekst utdraget er henta frå og skriv nokre ord om den litteraturhistoriske konteksten.

Det, at en Litteratur i vore Dage lever, viser sig i, at den sætter Problemer under Debat. Saaledes sætter f. Ex. George Sand Ægteskabet under Debat, Voltaire, Byron og Feuerbach Religionen, Proud'hon Eiendommen, den yngre Alexander Dumas Forholdet mellem de to Kjøn og Emile Augier Samfundsforholdene. At en Litteratur Intet sætter under Debat er det samme som, at den er ifærd med at tabe al Betydning. Det Folk, som frembringer den, kan da længe nok troe, at al Verdens Frelse vil komme fra det, det vil see sig skuffet i sin Forventning; det bliver ikke mere et saadant Folk, som styrer Udvikling og Fremskridt, end Fluen gjorde det, da den mente at drive Vognen frem, fordi den nu og da gav dens 4 Heste et ubetydeligt Stik.

4. Stig Dagermans novelle "Att döda ett barn" (1948) har blitt brukt mykje i norsk skole. Kvifor trur du mange lærarar har likt å bruke denne novella i litteraturundervisninga? Svar kortfatta. Fokuser på dei litteraturfaglege kvalitetane.

***

Vedlegg: "Byens metafysikk"